Nr. 45. Kraków, luty-marzec 1914. Rocznik VI.

KRAKOWIANIN

ORGAN TOWARZYSTWA WŁAŚCICIELI REALNOŚCI

Członkowie Towarzystwa właścicieli Realności otrzymują to pismo **bezpłatnie**. — Dla **nieczłonków** abonament roczny 6 Koron (sześć). — Numer pojedynczy 50 halerzy.	**Redakcya i administracya: ulica Karmelicka L. 15, I. p.**	Ogłoszenia przyjmuje Biuro dzienników i ogłoszeń Maryana Hupczyca, Kraków, Jagiellońska 7. Od miejsca za wiersz drobnym drukiem (petit) 30 h. Nadesłane 80 h. za wiersz.

Biuro Towarzystwa właścicieli realności znajduje się przy **ulicy Karmelickiej L. 15, I-sze piętro** i otwarte jest dla członków codziennie od godziny **9 do 12** przed południem i od godziny **3½ do 5** po południu z wyjątkiem niedziel i dni świątecznych.

Wkładka roczna w sumie K 8 winna być zapłacona **z początkiem roku na raz jeden** przez członków w biurze Towarzystwa (ul. Karmelicka L. 15 parter). Członkowie zalegający z wkładką mimo powyższego upomnienia nie będą mogli korzystać z praw członków (§ 5 statutu) i zostaną uznani za występujących z Towarzystwa (§ 7 statutu).

Szanownych Członków prosimy:

O jednanie nowych członków,

O płacenie wkładki w całości z początkiem roku,

O żądanie „Krakowianina“ w lokalach restauracyjnych i kawiarniach,

O korzystanie z „Biura adm. realności“,

O korzystanie z „Gazety pomieszkań“,

O korzystanie z druków wydanych nakładem Tow. właścicieli realności i t. d.

Zgłaszajcie próżne mieszkania po 1-szym i 15-tym każdego miesiąca w redakcyi **„Gazety mieszkań“**, Karmelicka L. 5, I. p.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie

Członków Towarzystwa właścicieli realności w Krakowie

odbędzie się w niedzielę dnia 29-go marca 1914 r. o godz. wpół do 4 po południu, w sali Rady powiatowej, (ulica Pijarska L. 1, parter).

Porządek dzienny:

1. Zagajenie.
2. Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia.
3. Sprawozdanie z czynności Wydziału i sprawozdanie kasowe za r. 1913 i udzielenie absolutoryum.
4. Wniosek prezydyum na zmianę niektórych postanowień statutu.
5. Wybór uzupełniający 2 członków Wydziału i 1 członka Komisyi kontrolującej.
6. Nowela do ustawy o podatkach osobistych i jej praktyczne zastosowanie (ref. prezes Dr Mussil).
7. Projekt reformy podatku domowo-czynszowego (ref. sekretarz Dr Szołayski).
8. Wnioski członków.

W razie braku wymaganej statutem liczby członków (§ 9 statutu) odbędzie się Walne Zgromadzenie z tym samym porządkiem dziennym, tego samego dnia, o godzinie 4-tej bez względu na komplet. Wstęp przysługa tylko członkom za okazaniem zaproszenia.

Kraków, dnia 9-go marca 1914.

Sekretarz: *Dr Szołayski.* Prezes: *Dr Mussil.* Sekretarz: *Baczyński.*

ODEZWA.

W kwietniu 1913. uchwalił Wydział jednogłośnie, że wkładka roczna K 8. winna być zapłaconą przez członków Towarzystwa z początkiem roku na raz jeden.

Do powyższej uchwały prawie wszyscy członkowie się zastosowali i w roku bieżącym w miesiącu styczniu zapłacili wkładkę w całości do rąk inkasenta, w biurze Towarzystwa lub też pocztą wkładkę nadesłali.

Prezydyum poczuwa się do miłego obowiązku tym wszystkim Szan. Członkom jak najuprzejmiej za to podziękować. Dotąd zalega jeszcze tylko około 30. członków — którzy mimo kilkakrotnej bytności inkasenta nie raczyli wkładki zapłacić a również pisemne przypomnienia pozostały bez skutku. Nadto kilku członków wbrew uchwale Wydziału zapłaciło tylko część wkładki rocznej.

Wkładka jest w stosunku do wydatków Towarzystwa (wydawnictwo Krakowianina, bezpłatne ogłaszanie i rozlepianie kart z mieszkaniami, koszta walnych zgromadzeń, utrzymanie personalu kancelaryjnego, inkasenta i lepiacza, koszta drukowania kart z mieszkaniami i t. p.) minimalną i dla żadnego właściciela ani właścicielki realności nie stanowi różnicy zapłacenie wkładki tej w całości na raz jeden. Toteż zwracamy się do tych Szan. Członków, którzy wkładki za rok 1914. dotąd nie zapłacili (w całości lub w części), z prośbą o bezzwłoczne zapłacenie. Zwracamy uwagę, że członkowie, którzy wkładki nie zapłacą, nie otrzymają następnego Krakowianina, jak również nie zostaną zaproszeni na Walne Zgromadzenie, które w drugiej połowie marca się odbędzie, a nadto uważani zostaną za występujących z Towarzystwa. Przypominamy też, że po myśli § 7. statutu może członek wystąpić z Towarzystwa z końcem roku i powinien przynajmniej na 15. dni przed końcem roku o wystąpieniu swem zawiadomić pisemnie Prezydyum.

Zaniedbanie tego terminu pociąga za sobą obowiązek uiszczenia wkładki na rok następny.

Ci zatem Członkowie, którzy przynajmniej 15. dni przed końcem 1913. r. wystąpienia swego pisemnie nie zgłosili, obowiązani są wkładkę za r. 1914. zapłacić.

Prezydyum.

W PRZEDEDNIU WYBORÓW.

Z wiosną przystąpią wyborcy miasta Krakowa do częściowego odnowienia Rady miejskiej.

Sądząc po wzrastającem z dnia na dzień poruszeniu umysłów wywołanem stosunkami, jakie zapanowały w Radzie miejskiej i w Magistracie i które odzwierciedlają się coraz wyraziściej jak tego dowodzi np. przeobrażenie dokonane w ostatnich dniach w Miejskiej Kasie Oszczędności — przypuszczać należy, iż wybory do Rady miejskiej odbędą się tym razem wśród znacznego ożywienia kół wyborczych naszego miasta.

Wysoce zainteresowani wynikiem walki wyborczej są z natury rzeczy właściciele realności.

Przedewszystkiem na równi z innymi wyborcami dbać muszą o to, by rządy w mieście wyszły z pod dotychczasowej konstelacyi geszefciarstwa partyjnego i osobistego, by o ich kwalifikacyi rozstrzygał nietylko spryt tu lub owdzie ujawniony, lecz także charakter, sumienie, liczenie się z przyszłością i poczucie odpowiedzialnosci wobec własnego społeczeństwa, by ze-

wnętrzne pozory i blichtr nie zakrywały niewysłowionego marnowania grosza publicznego, umożliwionego tylko przez wewnętrzny rozkład, niewolnicze mameluctwo i moralną anarchię jakie zapanowały w rządach miejskich.

Anormalność tych stosunków, obserwowanych z wzrastającem zaniepokojeniem nie tylko przez inteligencyę naszego miasta, doszła do tego stopnia, iż z ust radnego jednej z dzielnic podmiejskich mogła paść w pełnej Radzie miasta groźba, iż „wyborcy podmiejscy kijami rozgonią Radę jeśli stosunki dotychczasowe nie ulegną zmianie“. A dodać należy jako objaw symptomatyczny, iż groźba tak charakterystyczna pozostała bez jakiejkolwiek w pełnej Radzie odpowiedzi.

Wszystkie duchem niezawisłe czynniki winny zatem postarać się o to, by walce wyborczej, jaka się wkrótce rozegra przewodziły nie osobiste lub partyjne zachcianki, lecz hasło szczerego liczenia się z dobrem publicznem, poszanowania w czynach, a nie tylko w słowach narodowego charakteru sędziwej stolicy Polski, wydanej obecnie na łup rozmaitego rodzaju karyerowiczów i wrogich nam żywiołów, przesiąkniętych niebezpiecznym separatyzmem, wreszcie hasło czystości gospodarki gminnej i sumiennego liczenia się z groszem publicznym.

To uzdrowienie stosunków miejskich winno jak najrychlej nastąpić, gdyż z coraz szybszym wzrostem i przeobrażeniem miasta mnoży się także coraz więcej sposobność uprawiania geszefciarstwa kosztem funduszów gminnych i niezależności reprezentacyi miejskiej.

Właściciele realności są zainteresowani wynikiem wyborów także jako właściciele nieruchomości, które dostarczają Gminie znacznej części jej dochodów w formie podatków gminnych pobieranych z domów. W ten sposób gospodarka miejska odbija się bezpośrednio na właścicielach realności, musi zatem leżeć w ich interesie by była jaknajsumienniejszą i najoględniejszą.

Tem baczniej się z tem właściciele liczyć muszą, iż przejawia się coraz systematyczniej w reprezentacyi miasta tendencya przerzucania nadmiernych ciężarów na właścicieli bez względu na ich siłę podatkową.

Uchwalenie osławionej noweli budowlanej, próby przeprowadzenia niefortunnej i nie dość przemyślanej opłaty od przyrostu wartości nieruchomości, przerzucenie na właścicieli domów kosztów rekonstrukcyi ulic, spowodowanej budową linii tramwajowych i wiele innych podobnych objawów świadczą o zupełnie niezdrowej tendencyi wyciągania ostatniego grosza z właścicieli realności przy zupełnej nieznajomości istotnej siły gospodarczej nieruchomości prywatnej, fatalnie osłabionej nadmiernem przeciążeniem podatkowem i dotkliwemi stratami zadanemi przez przesilenie finansowe ostatniej doby.

Tym podobnym zakusom kres położyć się winno nie tylko przez wzgląd na prostą sprawiedliwość i finansową niewytrzymałość właścicieli realności, lecz również z konieczności liczenia się z przyszłością, która przy dalszem prowadzeniu takiej polityki ekonomicznej względem właścicieli grozi nieuchronnie wywłaszczeniem nieruchomości z rąk swojskich i polskich.

Leży zatem także w interesie właścicieli realności, by z wyborów wyszedł jak największy zastęp ludzi bezinteresownych, światłych i śmiałych, którymby stosunki panujące w gminie a także stosunki prywatnej własności nieruchomej w mieście były doskonale znane i którzyby niezależnością swych poglądów i odwagą cywilną dawali rękojmię, że z istotnem oddaniem się dobru Gminy i jej mieszkańców pracować będą w Radzie miejskiej.

Towarzystwo właścicieli realności starać się będzie, by interesa jego członków znalazły rzetelną reprezentacyę w Radzie i wybrało w tym celu komitet, który zajmie się udziałem właścicieli realności w akcyi wyborczej. Usiłowania Towarzystwa mogą odnieść jednak skutek tylko wówczas, gdy członkowie jego użyczą mu poparcia swem solidarnem działaniem i nie dadzą się przez macherstwa wyborcze sprowadzić na manowce, by w rezultacie wysługiwać się cudzym interesom.

Dlatego przestrzegamy w pierwszym rzędzie właścicielki realności, by nie pozwoliły wyłudzać od siebie pełnomocnictw wyborczych, lecz rezerwowały je na rzecz wspólnej akcyi właścicieli realności, lub je wprost składały w Towarzystwie właścicieli realności w Krakowie, które daje wszelką rękojmię, że użyje je z prawdziwym pożytkiem właścicieli, stając z całą energią w obronie ich interesów, tudzież czystości gospodarki miejskiej i polskiego charakteru miasta.

Skrzynki na popiół i śmiecie a wybory do Rady miejskiej.

Od jakiegoś czasu uszczęśliwia Magistrat stoł. król. miasta Krakowa właścicieli realności doręczaniem poleceń sprawiania do dni 30. skrzynek na popiół i śmiecie tego samego typu jak poprzednio przez Gminę dostarczane, a pod rygorem, że w razie niezastosowania się w oznaczonym terminie do zarządzenia lub zakupienia skrzynek nie odpowiadających warunkom, zakład czyszczenia wstawi skrzynki z własnych zapasów, za ściągnięciem należytości w drodze egzekucyi politycznej. Zarazem oświadcza Magistrat, że Gmina gotową jest odstąpić na żądanie skrzynki, po cenie własnych kosztów (K 15 h 50).

W myśl § 11. rozporządzeniem Rady miejskiej z dnia 16. grudnia 1912 L. $\frac{125482}{\text{I. b.}}$/ 12. obowiązany był Magistrat do dnia 1-go lipca 1913. wstawić właścicielom nowe skrzynki do domów i tylko takie do dnia 1 lipca 1913 r. wstawione skrzynki uważać należy za skrzynki pierwsze.

Poniżej podajemy do wiadomości Szan. Członków całe odnośne rozporządzenie. Wydanie rozporządzenia nakładającego na właścicieli domów obowiązek sprawiania skrzynek własnym kosztem — motowował Magistrat brzmieniem uchwały Rady miejskiej z 19. XII. 1906 r. która nałożyła na Gminę jedynie obowiązek wywozu popiołu i śmieci a nie dostarczanie skrzynek za darmo.

Że tak niekorzystną dla właścicieli realności uchwała zapadła, jak również że w r. 1913 Rada miejska uchwaliła rozporządzenie poniżej wydrukowane — winni są radcy miejscy a przedewszystkiem radcy wybrani względnie nominowani z II go Koła (wielka i mała własność). Toteż ze względu na mające się odbyć wkrótce wybory do Rady miejskiej — zwracamy na to uwagę Szan. Wyborców. Sądzimy, że czas najwyższy, aby Szan. Wyborcy z pominięciem wszelkich względów partyjnych głosy swe oddali jedynie na takie osoby, które będą dawały gwarancyę, że interesa właścicieli realności w Radzie miejskiej należycie popierać będą. — Zwracamy również uwagę Szan. Właścicielek, aby pełnomocnictw swych nikomu nie wy-

dawały i wydać nie przyrzekały, lecz zachowały je, a Towarzystwo właścicieli realności w swoim czasie przedstawi kandydatów odpowiednich na radców miejskich. Zdaniem naszym, należy się domagać zmiany poniżej podanego rozporządzenia, jako zbyt uciążliwego dla właścicieli domów. Za zniszczenie skrzynek nie może być odpowiedzialnym właściciel, zanim do kwestyi tej powrócimy, zwracamy jedynie uwagę, na barbarzyński sposób, w jaki ze skrzynkami obchodzą się ludzie, skrzynki obsługujący. Magistrat używa do wyrzucenia i wypróżniania skrzynek ludzi niewyszkolonych — którzy przez nieumiejętne i nieodpowiednie obchodzenie się najwięcej do zniszczenia skrzynek się przyczyniają.

Rozporządzenie.

Na podstawie uchwały Rady miasta z dnia 16. grudnia 1912 r. opartej na postanowieniach § 60. ust. 30. statutu miej. (ust. z dnia 6. października 1901. Nr. 108. Dz. u. i rozp. kraj.) wydaje Magistrat **w sprawie umieszczenia i konserwacyi** w Dz. I—VIII., **skrzynek na popiół i śmieci w domach,** opłacających podatek czynszowy gminny następujące rozporządzenie:

§ 1.

Potrzebne na popiół i śmieci skrzynki pierwsze, których ilość dla każdego domu oznaczy Zakład czyszczenia miasta, wedle swego uznania, wstawione będą na koszt gminy miasta Krakowa, a odbiór i przyjęcie ich w opiekę z odpowiedzialnością poświadczy właściciel domu (względnie administrator). Poświadczenia te będą przechowane w aktach Zakładu czyszczenia miasta.

§ 2.

W razie zużycia się, lub zepsucia skrzynki obowiązani są właściciele realności zakupić na własny koszt uzupełniającą ilość skrzynek nowych tak, aby było do użytku tyle skrzynek, ile Gmina początkowo dostarczyła, a to najdalej do dni 30. od chwili zawiadomienia właściciela realności o konieczności wycofania skrzynek zepsutych. Skrzynki mają być tego samego typu, jak dostarczone poprzednio przez Gminę. Skrzynki uznane przez Zakład czyszczenie miasta za nieużyteczne, winny być usunięte i nie wolno składać w nich popiołu i śmieci.

§ 3.

W razie, gdyby właściciel realności w miejsce skrzynek usuniętych nie zakupił nowych w terminie, albo zakupił ale nie odpowiadające warunkom, wymienionym w § 2, wtedy Zakład czyszczenia miasta wstawi odpowiednią ilość skrzynek z własnych zapasów, a Magistrat drogą egzekucyi politycznej ściągnie od właściciela domu należytość za skrzynki, a to po cenie kosztów własnych. Niezależnie od powyższego przepisu, Gmina gotową jest odstępować właścicielom realności na ich żądanie skrzynki po cenie własnych kosztów.

§ 4.

Tak właściciele domów, jak i administratorzy w interesie porządku jak i swym własnym dbać powinni o to, by skrzynki ustawiane były na podłożach i pod poddaszem, a to celem ochrony ich przed gniciem i opadami atmosferycznemi.

§ 5.

Właściciele realności, administratorzy, jakoteż i stróże przestrzegać winni, by do skrzynek przeznaczonych na popiół i śmieci nie wrzucano ziemi, cegieł, kamieni, rumowiska, śniegu i lodu, szkła itp. odpadków, gdyż tak wypełnionych skrzynek Zakład czyszczenia miasta opróżniać nie będzie.

§ 6.

Odpadki, jak ziemię, cegły, kamienie, rumowisko, śnieg i lód, szkło itp., obowiązany jest właściciel domu usuwać swym własnym kosztem i wywozić je na miejsce, wskazane osobnemi rozporządzeniami Magistratu.

§ 7.

Z wszelkiemi zażaleniami, lub wyjaśnieniami, dotyczącemi skrzynek lub wywozu popiołu, winni się interesowani zgłaszać w godzinach urzędowych wprost do Zakładu czyszczenia miasta przy ul. Andrzeja Potockiego L. 19. (gmach Straży pożarnej miejskiej).

§ 8.

Ze względów porządkowych właściciele nowo budujących się domów obowiązani są na planach, przedkładanych Magistratowi do zatwierdzenia, uwzględnić także i wykazywać odpowiednie miejsce, na którem skrzynki będą ustawione.

§ 9.

Ze względu na nadmierną powszechnie ilość zmiotków domowych, P. T. właściciele domów powinni we własnym interesie wpłynąć z całą usilnością na mieszkańców (lokatorów), by ci zmiotki i odpadki, jak papiery, szmaty, słomę z sienników, odpadki kuchenne itp., spalali w piecach kuchennych, celem zmniejszenia zapasu nagromadzonych śmieci.

§ 10.

Skrzynki mają być oznaczone numerem oryentacyjnym domu i nazwą ulicy.

§ 11.

Skrzynki dostawione przez Gminę w czasie do 1-go lipca 1913 r. uważać należy za skrzynki pierwsze w myśl postanowień § 1 niniejszego rozporządzenia.

§ 12.

Nad ścisłem przestrzeganiem przepisów niniejszego rozporządzenia czuwać będą komisaryaty obwodowe i organa kontrolne Zakładu czyszczenia miasta.

§ 13.

Przekraczający postanowienia niniejszego rozporządzenia karani będą grzywną aż do wysokości 200 kor., lub w razie niemożności uiszczenia kary pieniężnej karą aresztu do 20 dni.

§ 14.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem 1-go lipca 1913 r.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa
dnia 30 grudnia 1912 r.

Ważne dla właścicieli realności i lokatorów, praktyczny sposób szybkiego wynajęcia mieszkań.

Każdemu właścicielowi zależy na tem, aby mieszkania w jego domu były zajęte, względnie aby próżne mieszkania jak najprędzej mógł wynająć. Środkiem umożliwiającym jak najszybsze wynajęcie mieszkań jest gazeta, w którejby wszystkie do wyna-

jęcia będące pomieszkania, pojedyncze pokoje i lokale były przejrzysto zestawione, a w szczególności, aby osobno zestawiane były pojedyncze pokoje, osobno zaś mieszkania po 2, 3, 4 i t. d. pokoi.

Cel ten spełnia gazeta wynajmu mieszkań i sklepów dając szukającym bardzo tanim kosztem wybór szukanych mieszkań, zaś właścicielom dając za uiszczeniem drobnej opłaty za ogłoszenie możność łatwego i szybkiego wynajęcia mieszkania. „Gazeta mieszkań i sklepów do wynajęcia prowadzi także wykaz poszukiwanych do najęcia mieszkań i sklepów.

Praktycznym jest także dział dotyczący wykazu **poszukiwanych i będących** na sprzedaż, względnie zamianę domów, oraz poszukiwanych i będących do ulokowania kapitałów na hipoteki

Pierwszy okazowy numer **„Gazety mieszkań i sklepów do wynajęcia", oraz wykaz poszukiwanych do kupna i będących na sprzedaż,** względnie zamianę domów i wykaz poszukiwanych i będących do ulokowania na hipoteki pieniędzy" załączony był dla Szanownych Członków bezpłatnie w poprzednim numerze Krakowianina. Redakcya zaprasza interesowanych do jak najliczniejszego korzystania z tej gazety, a Szan. Członkowie, którzy pragną wolne mieszkania ogłosić w wyjść mającej po I szym stycznia gazecie, ze chcą takowe zaraz po I-szym stycznia zgłaszać w redakcyi.

Gazeta wychodzi po I-szym i 15-tym każdego miesiąca i jest do nabycia we wszystkich większych trafikach i w administracyi przy ul. Karmelickiej L. 15, I. p. (Tel. 1340) Cena egzemplarza 20 h. Cena drobnych ogłoszeń, po 4 h od słowa. Większe inseraty według umowy.

Właściciele realności zechcą więc mieszkania i sklepy do wynajęcia będące zgłaszać **zawsze zaraz** po I-szym i po 15-tym każdego miesiąca do administracyi przy ul. Karmelickiej L. 15, I. p. (Tel. 1340) codziennie od 9–12 przedpołudniem i od $3\frac{1}{2}$–$5\frac{1}{2}$ popołudniu z wyjątkiem niedziel i świąt.

Komunikat.

Zawiadamiamy Sz. Członków, że od 1 stycznia 1914, Karty z mieszkaniami do wynajęcia, nalepiamy bezpłatnie na domach przez własnego kursora, prosimy więc wolne mieszkania usilnie kartką lub telefonicznie (1340) zgłaszać w biurze Tow. Karmelicka 15, I. p., a karta **bezzwłocznie** po zgłoszeniu, zostanie nalepioną na domie. — Nadto ogłaszane bywają dla Sz. Członków mieszkania do wynajęcia za gabilotkami umocowanemi na domach przy głównych ulicach.

Radzimy również Sz. Członkom, aby korzystali z „G a z e t y m i e s z k a ń" i zgłaszali mieszkania do wynajęcia „Gazeta mieszkań„ zawierająca przejrzyste zestawienie różnego rodzaju mieszkań, jest najpraktyczniejszym sposobem, szybkiego wynajęcia mieszkania. „Gazeta mieszkań" kosztuje tylko 20 hal., i każdy szukający mieszkania chętnie zapłaci tę drobną kwotę, mając wielki wybór szukanych mieszkań, czego najlepszym dowodem, sprzedaż coraz większej ilości Gazety.

Ogłoszenia policza Wydawnictwo Gazety, prawie po cenie kosztów, bo tylko 4 hal. od słowa, wobec czego za b. drobną kwotę można mieszkanie ogłosić, podczas gdy w biurach ogłoszeń opłaty za ogłoszenia są znacznie wyższe, a nadto poszczególne biura posiadają każde tylko część wolnych mieszkań — więc i szukający zmuszony bywa w każdem biurze złożyć opłatę, chcąc otrzymać wykaz szukanych mieszkań, — Kupiwszy „Gazetę mieszkań" za 20 hal., znajduje bez trudu i kosztu, wybór mieszkań.

W myśl § 5 Statutu

Członek, który wkładkę roczną K 8 zapłacił, ma prawo:

1) **do bezpłatnego ogłaszania** mieszkań jakie członkowie mają do wynajęcia w swych realnościach;

2) do wstępu na posiedzenia, Walnego Zgromadzenia, wiece i t. p.;

3) **do bezpłatnego informowania się** w kancelaryi Towarzystwa przy ulicy Karmelickiej L. 15, I. p. we wszelkich sprawach, dotyczących spraw właścicieli realności, zgłaszania się względem administratorów i dozorców domów i informowania się co do kwalifikacyi tychże, zasięganie bezpłatnej porady prawnej we wszystkich sprawach skarbowych, podatkowych i stosunku najmu dotyczących;

4) nadto otrzymuje członek bezpłatnie pismo „Krakowianin", w którym podaje się do wiadomości wszelkie sprawy i praktyczne wskazówki, dotyczące właścicieli realności;

5) jakoteż wszelkie inne pisma dla członków przez Towarzystwo wydawane;

6) w końcu ma prawo korzystania z założonego przez Towarzystwo **Biura administracyi realności.**

Po myśli § 7 statutu członek wystąpić może z Towarzystwa z końcem roku i powinien przynajmniej na 15 dni przed końcem roku o wystąpieniu swem zawiadomić pisemnie Prezydyum.

Zaniedbanie tego terminu pociąga za sobą obowiązek uiszczenia wkładki na rok następny.

Tabelka terminów płatności podatków. Termin do zapłacenia każdego podatku wynosi 14 dni. — Termina zapadłości są: dla podatku domowo-czynszowego i powszechnego podatku zarobkowego 1-go stycznia, 1-go kwietnia, 1-go lipca, 1-go października każdego roku, — dla podatku osobisto-dochodowego i rentowego, 1 czerwca i 1-go grudnia każdego roku.

Rekursa

od nakazów zapłaty Magistratu stoł. król. m. Krakowa nakładających na właścicieli obowiązek ponoszenia kosztów przebudowy ulic z powodu budowy tramwaju.

Zwracamy w tym kierunku uwagę na artykuł w Krakowianinie Nr. 43. z grudnia 1913. i radzimy właścicielom realności, którym doręczono lub którym w przyszłości doręczone będą nakazy zapłaty, aby niedopuścili do prawomocności nakazów, lecz bez względu czy są lub nie są członkami Towarzystwa, zgłaszali się bezzwłocznie do Towarzystwa i korzystali z rekursu opracowanego rzeczowo i fachowo staraniem Towarzystwa.

Sz. Członkom zwracamy uwagę; że t e r m i n do przedkładania fasyi do podatku osobisto-dochodowego na r. 1914 został p r z e d ł u ż o n y. O ile się zdaje termin ten zostanie naznaczony do 15 Kwietnia 1914 r. Ze względu na zmiany wprowadzone nowelą z 23/I 14. Nr. 13 dz. pr. p. ulegnie zmianie forma układania fasyi do podatku osobisto-dochodowego.

Radzimy dlatego wstrzymać się z przedkładaniem fasyi. W następnym „Krakowianinie" wydamy stosowne wskazówki i pouczenie.

Prezydyum.

Kilka słów o administracyi realności.

Przed niespełna rokiem zorganizowało Towarzystwo właścicieli realności w Krakowie na życzenie wielu właścicieli i właścicielek realności „B i u r o a d m i n i s t r a c y i r e a l n o ś c i“ wykonując powierzone czynności małym kosztem, — niestety zbyt mało szanownych właścicieli korzysta dotąd z tego Biura, jakkolwiek częstokroć użalają się, iż bywają narażeni na różne nieprzyjemności a nawet i szkody z powodu, że administracyę muszą częstokroć powierzać już to osobom do tego nieukwalifikowanym lub nietaktownym, jużto sprawującym obowiązek ten niedbale, a częstokroć nie dającym odpowiedniej gwarancyi.

Przypominając tedy istnienie „B i u r a a d m i n i s t r a c y i r e a l n o ś c i“, którego zadaniem jest:

a) poruczać i wykonywać powierzone administracye przez osoby ukwalifikowane, taktowne i dające pod każdym względem odpowiednią gwarancyę;

b) należyte, fachowe, na przepisach ustaw oparte załatwianie wszelkich, w zakres administracyi wchodzących czynności (sprawy podatkowe, fasye do podatku domowo-czynszowego, osobisto-dochodowego i rentowego, listy główne i szczegółowe, umowy z lokatorami, sprawy najmu, interwencye w zastępstwie właścicieli u władz, załatwianie spraw dotyczących fasyi w administracyi podatków itd. itd.), wogóle załatwianie dla Szan Właścicieli i Właścicielek realności i w ich zastępstwie wszelkich czynności, aby im w ten sposób oszczędzić konieczność osobistego załatwiania obowiązków z posiadaniem domu połączonych, jak konieczność osobistej interwencyi u władz i t. p. Stosunek właściciela do administratora powinien polegać na zupełnem zaufaniu, — z pełnem zaufaniem zaś można powierzyć realność, a zatem swe mienie jedynie osobie na zaufanie takie zasługującej. Ileż to nieprzyjemności doznali już właściciele wskutek powierzania administracyi osobom niepowołanym, jakże trudno taki stosunek rozwiązać, zwłaszcza, że administrator zazwyczaj niechętnie pozbywa się wynagrodzenia za administracyę pobieranego, w iluż to wypadkach właściciel z powodu przeszkód stawianych przez administratora nie może swego domu sprzedać, w iluż to wypadkach właściciel bywa wskutek nietaktu administratora, narażony na nieprzyjemności z władzami lub lokatorami. Częstokroć zdarza się, że właściciele wyznaczają wynagrodzenie administratorowi procentowo, w stosunku do wysokości uzyskanego czynszu, a administratorzy chcąc uzyskać wyższe wynagrodzenie podwyższają niezmiernie czynsze wywołując niezadowolenie lokatorów, powodując niezliczone nieprzyjemności dla właścicieli.

Zadaniem „Biura administracyi realności“ jest wszelkim tego rodzaju niewłaściwościom zapobiegać, właścicielom realności, którym w obecnych czasach nikt znający stosunki nie może pozazdrościć nazwy „Właściciel domu“, — o ile możności oszczędzić kłopotów z własnością tą połączonych.

Wzywamy i prosimy tedy Was Szan. Właściciele i Właścicielki realności o ile nie chcecie, lub nie możecie swoimi domami administrować, powierzajcie i oddawajcie administracye do „Biura administracyi realności“ zaprowadzonego przy Towarzystwie właścicieli realności w Krakowie.

Zwracamy uwagę, że Szan. Właściciele i Właścicielki realności mogą też **powierzać tylko niektóre czynności,** dotyczące spraw z posiadaniem realności połączonych. Zdarza się bowiem, że Właściciel lub Właścicielka sami załatwiając właściwy zarząd realnością (wynajmywanie mieszkań, odbieranie czynszów, przyjmowanie i oddalanie dozorcy domu, płacenie podatków, rat bankowych i t. p.) pragną jedynie powierzyć inne czynności jak sprawy podatkowe, fasye, listy główne i szczegółowe sprawy najmu, wypowiedzeń, interwencye w sprawach fasyi w administacyi podatków u innych władz i t. d. W tych wypadkach możliwe jest oddawanie do Biura załatwianie wyłącznie tych spraw.

W r. 1914 następujący członkowie oddali swe realności w administracyę częściową (załatwianie spraw podatkowych itd.) do biura administracyi: 1) Wny dr Karol Krzetuski, 2) Wni dr Cercha i dr Piotrowski i 3) br. Schwanitz Schwantowski.

DZIAŁ INFORMACYJNY.

I.

Druki.

Dla członków są do nabycia w biurze Towarzystwa właścicieli realności (ul. Karmelicka L. 15, I. p.) w godzinach urzędowych codziennie od 9—12 przed południem i od $3^1/_2$ do $5^1/_2$ po południu, z wyjątkiem niedziel i świąt, **następujące formularze:**

Druk Nr. 1/2. Formularze warunków (umów) najmu wraz z regulaminem porządku domowego, po cenie 12 h.

„ Nr. 3. Doniesienie o próżnostaniu mieszkań po cenie 4 h.

Druk Nr. 4. Doniesienie o wynajęciu mieszkań, po cenie 4 h.

„ Nr. 5. Karty na ogłoszenia na bramach mieszkań do wynajęcia, 4 h.

*) Druk Nr. 1 i 2 kosztowały dotąd każdy po 10 h obecnie razem 12 h.

II.

Porada prawna i techniczna.

Członkom Tow. udziela prezes **Dr. Franciszek Mussil** bezpłatnie wszelkich informacyi w sprawach dotyczących właścicieli realności, oraz **porady prawnej** w sprawach skarbowych, podatkowych i stosunków najmu dotyczących, codziennie od godziny $3^1/_2$ do 5 popołudniu, z wyjątkiem niedziel i świąt (Karmelicka L. 15, I. p.). **Porady technicznej** udziela członkom bezpłatnie wiceprezes Towarzystwa inżynier arch. **Stanisław Gabryel Żeleński** od godziny 3 do 5 popołudniu w swem biurze przy al. Krasińskiego 23, codziennie, ewentualnie za poprzedniem porozumieniem się telefonem (Nr. 137).

III.

„Fasye“.

Zwracamy uwagę, że na żądanie załatwia się dla Szanownych członków przez cały rok wszelkie sprawy podatkowe jak:

1) Fachowe na przepisach ustaw oparte sporządzanie p r z e z c a ł y r o k w s z y s t k i c h f a s y i a mianowicie do podatku osobisto-dochodowego, do podatku rentowego, powszechnego, podatku zarobkowego, podatku domowo-czynszowego oraz listy główne i szczegółowe.

2) Przestrzeganie i utrzymywanie ewidencyi terminów przedkładania fasyi.
3) Wnoszenie wszelkich fasyi, list i pism do c. k. Administracyi podatków w terminach ustawą przepisanych.
4) Interwencya w zastępstwie stron w c. k. Administracyi podatków w sprawach podatkowych (przy załatwianiu i wyjaśnianiu usterek do fasyi do podatku osobisto-dochodowego, wykazywaniu potrąceń, przy sprostowaniu przez Władzę dochodu zeznanego z domu, przy fasyi do podatku domowo-czynszowego i t. d.).
5) Sporządzanie odwołań i rekursów od niesprawiedliwych wymiarów podatków do wyższych Instancyi.

W ten sposób strona unika obowiązku i konieczności myślenia przez cały rok o różnych terminach, unika nakładania grzywien za nieprzedłożenia fasyi w przepisanych terminach, (grzywny te od K 20 i wyżej w zasadzie Władza nie odpisuje), unika konieczności osobistej interwencyi w c. k. Adm. podatków.

Należyte, na przepisach ustaw oparte układanie fasyi i sporządzanie odwołań rekursów, jakoteż przestrzeganie terminów, jest bardzo ważne. Nieprzedkładanie fasyi w terminach ustawą przepisanych, pociąga za sobą utratę prawa wnoszenia środków prawnych (odwołań, rekursów), dlatego też w przeważnej części odwołania i rekursy nie odnoszą skutku, gdyż Władza takowe ze względów formalnych odrzuca, nie wchodząc w merytoryczne ich załatwienie.

IV.

Stopa podatku domowo-czynszowego w r. 1914 wynosić będzie 22%, zaś potrącenia tytułem kosztów konserwacyi i umorzenia 24%.

V.

Tabelka terminów płatności podatków.

Termin do zapłacenia każdego podatku wynosi 14 dni. Termina zapadłości są dla podatku domowo-czynszowego i powszechnego podatku zarobkowego 1 stycznia, 1 kwietnia, 1 lipca i 1 października każdego roku, dla podatku osobisto-dochodowego i rentowego 1 czerwca i grudnia każdego roku.

VI.

Czarna Księga.

Przypominamy Szanownym Członkom, że w biurze Towarzystwa właśc. realn. znajduje się **„Czarna księga“** z wykazem nie zasługujących na zalecanie lokatorów i dozorców domów.

Wskazanem-by było, aby Szanowni Członkowie, będąc zwłaszcza w ostatnich czasach narażeni na różne szykany, z wykazu tego korzystali.

Właściciele realności winni przed wynajęciem mieszkania zasięgać w biurze Towarzystwa informacyi o lokatorze.

ROZMAITOŚCI.

I.

Broszurka: O projekcie miejskiej opłaty od przyrostu wartości gruntów w Krakowie (Dra Alfreda Szołayskiego). Wydanie Towarzystwa właścicieli realności. Do nabycia w Biurze Towarzystwa, Karmelicka 15, I. p., po cenie 50 hal.

II.

Wydział Towarzystwa uprzejmie prosi Szan. Członków, którzy wskutek sprzedaży swych realności, zgłaszają wystąpienia z Towarzystwa, aby zechcieli **nakłaniać** nowonabywców do zapisywania się na członków. Leży to nawet w interesie Szan. Członków, którzy wśród roku realności sprzedają, gdyż o ile nowonabywca nie wstąpi jako członek, w takim razie dawny obowiązany jest wkładkę do końca roku zapłacić.

III.

Uprzejmie **zawiadamiamy** Szan. Członków, że od 1 stycznia 1914 r. wkładki nie będą więcej wpłacane na książkę jak dotychczas, lecz za pomocą osobnych **kart** tak, iż dla każdego członka przeznaczoną będzie osobne karta. Celem uniknięcia nieporozumień upraszamy, aby każdy członek płacąc wkładkę, wpisał kwotę i własnoręcznie się podpisał.

IV.

Każdy członek, któryby „Krakowianina“ nie dostał, zechce się zgłosić do biura Towarzystwa (ul. Karmelicka L. 5, I. p.).

Reklamacye będą tylko do 14 dni uwzględniane. Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Celem umożliwienia skutecznego doręczania „Krakowianina“ upraszamy o bezzwłoczne zawiadamianie ustne lub korespondentką w razie zmiany mieszkania.

V.

Biuro administracyi realności

przy Towarzystwie właścicieli realności w Krakowie ul. Karmelicka 15 I. p. przyjmuje pod bardzo przystępnymi warunkami **całkowite administracye realności** oraz **częściowe** (załatwianie spraw podatkowych, fasyi, interwencye u władz, sprawy najmu, wypowiedzeń itd.) dając Sz. właścicielom gwarancyę należytego załatwiania tych agend, oraz zapewniając należyte fachowe, na przepisach ustaw oparte załatwianie wszelkich w zakres administracyi wchodzących czynności.

VI.

Dział pożyczek hipotecznych.

Do umieszczenia na solidne hipoteki kilkadziesiąt tysięcy koron w całości lub częściowo.

Nowi członkowie.

658. Dom Egipski
659. Gałecka Stanisława
660. Seip Piotr i Karolina
661. Głończykowa Helena
662. Gawłowska Jadwiga

zgłosił prezes Dr. Franciszek Mussil

663. Tomkiewicz Franciszka — zgłosił sekretarz, Dr. Szołayski.

Skład komisyi redakcyjnej „Krakowianina“: X. Prof. Dr. J. Korzonkiewicz, Dr. Franciszek Mussil, Dr. Alfred Szołayski, inż. Stan. Gabryel Żeleński.

Wydawca i Redaktor odpowiedzialny: **Dr. Franciszek Mussil.** – Nakładem Towarzystwa właścicieli Realności w Krakowie.
Czcionkami Drukarni Związkowej w Krakowie (ul. Mikołajska L. 13), pod zarządem A. Szyjewskiego.